

ĐỀ THI HỌC KÌ 1 – ĐỀ 3**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 6****BỘ SÁCH: CÁNH DIỀU****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I: ĐỌC – HIỂU (3 điểm)**

Khoanh tròn vào chữ cái đứng đầu đáp án đúng cho mỗi câu hỏi sau:

Câu 1. Câu thơ nào dưới đây sử dụng phép ẩn dụ phẩm chất?

A. Vân xem trang trọng khác vời,

Khuôn trăng đầy đặn nét ngài nở nang

B. Ngày ngày mặt trời đi qua trên lăng

Thấy một mặt trời trong lăng rất đỏ

C. Xe vẫn chạy vì miền Nam phía trước

Chỉ cần trong xe có một trái tim

D. Một bếp lửa chờn vờn sương sớm

Một bếp lửa ấp iu nồng đượm

Cháu thương bà biết mấy nắng mưa

Câu 2. Phương thức biểu đạt chính của bài thơ *À ơi tay mẹ* là?

A. Nghị luận

B. Tự sự

C. Miêu tả

D. Biểu cảm

Câu 3. Sự ra đời của Gióng có điều gì kì lạ?

A. Cậu có hình dạng một quả dưa

B. Cặp núp trong thân thể của con cóc

C. Lên 3 tuổi vẫn không biết đi, không biết nói cười

D. Cậu được sinh ra từ tảng đá

Câu 4. Bài thơ *À ơi tay mẹ* của Bình Nguyên là bài thơ bày tỏ tình cảm của ai đối với ai?

A. Mẹ đối với con

B. Con đối với mẹ

C. Người lính với người mẹ anh hùng

D. Cháu đối với bà

Câu 5. Khi viết bài văn viết bài văn kể lại một truyền thuyết hoặc cổ tích, bài viết bao gồm mấy phần?

A. 1 phần

B. 2 phần

C. 3 phần

D. 4 phần

Câu 6. Nhân vật bà cô trong văn bản *Trong lòng mẹ* hiện lên là một người thế nào?

A. Là người đàn bà xấu xa, xảo quyệt, thâm độc

B. Là người đại diện cho những thành kiến phi nhân đạo

C. Là người có tính cách tiêu biểu cho những người phụ nữ từ xưa đến nay

D. Gồm A và B

Câu 7. Câu chuyện của Thánh Gióng diễn ra vào khoảng thời gian nào?

A. Đời Hùng Vương thứ sáu

B. Đời Hùng Vương thứ bảy

C. Đời Hùng Vương thứ tư

D. Đời Hùng Vương thứ mười tám

Câu 8. Đây là nhận xét đúng về từ đa nghĩa?

A. Là từ cùng âm thanh nhưng nghĩa khác nhau

B. Là từ cùng nghĩa nhưng âm thanh khác nhau

C. Là từ cùng nghĩa và cùng âm thanh

D. Là từ khác nghĩa và khác âm thanh

Câu 9. Tác phẩm nào dưới đây không phải của Bình Nguyên?

A. Hoa thảo mộc

B. Trăng đọi

C. Đi về nơi không chữ

D. Ra sân nhật nắng

Câu 10. Tìm từ đồng âm trong các câu sau:

(1) Năm nay, em học lớp năm

(2) Thấy bông hoa đẹp, nó vui mừng hoa chân múa tay rồi rít

(3) Cái giá sách này giá bao nhiêu tiền?

A. (1) năm; (2) bông; (3) giá

B. (1) nay; (2) bông; (3) giá

C. (1) năm; (2) hoa; (3) giá

D. (1) năm; (2) bông; (3) bao

Câu 11. Thánh Gióng biểu trưng cho tinh thần gì của dân tộc?

A. Tinh thần quật cường chống giặc ngoại xâm

B. Lòng yêu nước, sức mạnh phi thường, tinh thần đoàn kết trong chiến đấu chống giặc ngoại xâm

C. Sức mạnh thần kì của lòng yêu nước

D. Sức mạnh trời dậy phi thường của vận nước buổi lâm nguy

Câu 12. Điền từ thích hợp vào hai chỗ trống dưới đây:

Ru cho (...) ngọn gió thú

Ru cho (...) đám sương mù lá cây

A. mềm - tan

B. tan - mềm

C. mát - mềm

D. tan - mát

Phần II: TẬP LÀM VĂN (7 điểm)

Câu 1. Tìm từ láy trong những câu thơ dưới đây. Chỉ ra nghĩa và tác dụng của chúng đối với việc thể hiện nội dung mà tác giả muốn biểu đạt.

a)

Bàn tay mang phép nhiệm màu

Chắt chiu từ những dải dầu đầy thôi.

(Bình Nguyên)

b)

Nghẹn ngào thương mẹ nhiều hơn...

Rưng rưng từ chuyện giản đơn thường ngày.

(Đình Nam Khương)

Câu 2. Kể lại một kỉ niệm sâu sắc của em với thầy cô, bạn bè khi học ở trường tiểu học.

ĐÁP ÁN:**Phần I:****Câu 1 (0.25 điểm):**

Câu thơ nào dưới đây sử dụng phép ẩn dụ phẩm chất?

A. Vân xem trang trọng khác vời,

Khuôn trăng đầy đặn nét ngài nở nang

B. Ngày ngày mặt trời đi qua trên lăng

Thấy một mặt trời trong lăng rất đỏ

C. Xe vẫn chạy vì miền Nam phía trước

Chỉ cần trong xe có một trái tim

D. Một bếp lửa chòn vòn sương sớm

Một bếp lửa ấp iu nồng đượm

Cháu thương bà biết mấy nắng mưa

Phương pháp giải:

Vận dụng kiến thức về ẩn dụ phẩm chất

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: B

Câu 2 (0.25 điểm):

Phương thức biểu đạt chính của bài thơ *Ái tay mẹ* là?

- A. Nghị luận
- B. Tự sự
- C. Miêu tả
- D. Biểu cảm

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: D

Câu 3 (0.25 điểm):

Sự ra đời của Gióng có điều gì kì lạ?

- A. Cậu có hình dạng một quả dưa
- B. Cậu núp trong thân thể của con cóc
- C. Lên 3 tuổi vẫn không biết đi, không biết nói cười
- D. Cậu được sinh ra từ tảng đá

Phương pháp giải:

Đọc kĩ truyện Thánh Gióng

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: C

Câu 4 (0.25 điểm):

Bài thơ *À ơi tay mẹ* của Bình Nguyên là bài thơ bày tỏ tình cảm của ai đối với ai?

- A. Mẹ đối với con
- B. Con đối với mẹ
- C. Người lính với người mẹ anh hùng
- D. Cháu đối với bà

Phương pháp giải:

Đọc kỹ nội dung bài thơ

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: A

Câu 5 (0.25 điểm):

Khi viết bài văn kể lại một truyền thuyết hoặc cổ tích, bài viết bao gồm mấy phần?

- A. 1 phần
- B. 2 phần
- C. 3 phần
- D. 4 phần

Phương pháp giải:

Vận dụng kiến thức khi viết bài văn kể lại một truyền thuyết hoặc cổ tích

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: C

Câu 6 (0.25 điểm):

Nhân vật bà cô trong văn bản *Trong lòng mẹ* hiện lên là một người thế nào?

- A. Là người đàn bà xấu xa, xảo quyệt, thâm độc
- B. Là người đại diện cho những thành kiến phi nhân đạo
- C. Là người có tính cách tiêu biểu cho những người phụ nữ từ xưa đến nay
- D. Gồm A và B

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản, chú ý nhân vật bà cô

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: D

Câu 7 (0.25 điểm):

Câu chuyện của Thánh Gióng diễn ra vào khoảng thời gian nào?

- A. Đời Hùng Vương thứ sáu
- B. Đời Hùng Vương thứ bảy
- C. Đời Hùng Vương thứ tư
- D. Đời Hùng Vương thứ mười tám

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản truyện

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: A

Câu 8 (0.25 điểm):

Đâu là nhận xét đúng về từ đa nghĩa?

- A. Là từ cùng âm thanh nhưng nghĩa khác nhau
- B. Là từ cùng nghĩa nhưng âm thanh khác nhau
- C. Là từ cùng nghĩa và cùng âm thanh
- D. Là từ khác nghĩa và khác âm thanh

Phương pháp giải:

Vận dụng kiến thức về từ đa nghĩa

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: C

Câu 9 (0.25 điểm):

Tác phẩm nào dưới đây không phải của Bình Nguyên?

- A. Hoa thảo mộc
- B. Trăng đọi
- C. Đi về nơi không chữ
- D. Ra sân nhật nắng

Phương pháp giải:

Nhớ lại tiểu sử, sự nghiệp của nhà văn Bình Nguyên

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: D

Câu 10 (0.25 điểm):

Tìm từ đồng âm trong các câu sau:

- (1) Năm nay, em học lớp năm
- (2) Thấy bông hoa đẹp, nó vui mừng hoa chân múa tay rồi rít
- (3) Cái giá sách này giá bao nhiêu tiền?

- A.** (1) năm; (2) bông; (3) giá
B. (1) nay; (2) bông; (3) giá
C. (1) năm; (2) hoa; (3) giá
D. (1) năm; (2) bông; (3) bao

Phương pháp giải:

Vận dụng kiến thức từ đồng âm

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: C

Câu 11 (0.25 điểm):

Thánh Gióng biểu trưng cho tinh thần gì của dân tộc?

- A.** Tinh thần quật cường chống giặc ngoại xâm
B. Lòng yêu nước, sức mạnh phi thường, tinh thần đoàn kết trong chiến đấu chống giặc ngoại xâm
C. Sức mạnh thần kì của lòng yêu nước
D. Sức mạnh trời dậy phi thường của vận nước buổi lâm nguy

Phương pháp giải:

Từ nhân vật thánh Gióng rút ra giá trị biểu trưng của nhân vật

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: B

Câu 12 (0.25 điểm):

Điền từ thích hợp vào hai chỗ trống dưới đây:

Ru cho (...) ngọn gió thổi

Ru cho (...) đám sương mù lá cây

- A. mềm - tan
- B. tan - mềm
- C. mát - mềm
- D. tan - mát

Phương pháp giải:

Nhớ lại nội dung đoạn thơ

Lời giải chi tiết:

=> Đáp án: A

Phần II.**Câu 1 (2 điểm):**

Tìm từ láy trong những câu thơ dưới đây. Chỉ ra nghĩa và tác dụng của chúng đối với việc thể hiện nội dung mà tác giả muốn biểu đạt.

a)

Bàn tay mang phép nhiệm mầu

Chất chiu từ những dải dầu đầy thoi.

(Bình Nguyên)

b)

Nghẹn ngào thương mẹ nhiều hơn...

Rung rung từ chuyện giản đơn thường ngày.

(Đinh Nam Khương)

Phương pháp giải:

Nhớ lại kiến thức về từ láy để làm câu này.

Lời giải chi tiết:

Các từ láy là:

a. *dải dầu* => Tác dụng: chỉ những vất vả, gian khó, sớm khuya làm lụng của người mẹ

b.

nghẹn ngào => Tác dụng: tâm trạng xúc động đến mức nghẹn trong cổ

rung rung => Tác dụng: cảm xúc nghẹn ngào, xúc động của người con khi nghĩ về mẹ

Câu 2 (5 điểm):

Kể lại một kỉ niệm sâu sắc của em với thầy cô, bạn bè khi học ở trường tiểu học.

Phương pháp giải:

Em làm tuần tự theo các bước:

a. Chuẩn bị

- b. Tìm ý và lập dàn ý
- c. Viết
- d. Kiểm tra và chỉnh sửa

Lời giải chi tiết:**Bài tham khảo:**

Với cuộc đời mỗi con người, quãng đời học sinh đều tuyệt vời, trong sáng và đẹp đẽ nhất. Quãng đời quý báu ấy của chúng ta gắn bó với biết bao ngôi trường yêu dấu. Với tôi, hơn tất cả, tôi yêu nhất mái trường Tiểu học đơn giản bởi chính nơi đây tôi đã và đang lưu giữ được nhiều cảm xúc thiêng liêng nhất trong những ngày đầu tới trường của tôi.

Ngôi trường của tôi là một ngôi trường mới, khang trang và đẹp đẽ với những dãy nhà cao tầng được sơn màu vàng, được lợp mái tôn đỏ tươi. Từng phòng học lúc nào cũng vang lên lời giảng ân cần của thầy cô, tiếng phát biểu đồng dạc trước lớp hay tiếng cười nói hồn nhiên, trong sáng của những bạn học sinh. Sân trường rộng rãi thoáng mát nhờ những hàng cây xanh tươi xào xạc lá và những cơn gió nhẹ nhẹ. Đây thật là nơi lí tưởng cho chúng tôi chơi đùa. Tôi yêu lắm sân trường này. Mỗi khoảng đất, mỗi chiếc ghế đá đều in dấu những kỉ niệm đẹp của tôi về những lần đi học hay chơi đùa cùng bạn bè. Cây vẫn đứng đó, lá vẫn reo mừng như ngày tôi vào lớp Một, ngõ ngang nhìn khoảng sân đẹp đẽ. Mọi thứ vẫn vẹn nguyên chỉ có chúng tôi là đang lớn lên. Thấm thoát hơn bốn năm đã trôi qua, giờ tôi là học sinh lớp chín... Thời gian ơi, xin hãy ngừng trôi để tôi mãi là cô học sinh trung học, để tôi được sống mãi dưới mái trường này!

Và nơi đây cũng lưu giữ bao kỉ niệm đẹp đẽ về những người thầy cô, những bạn bè mà tôi yêu quý. Thầy cô của tôi luôn dịu dàng mà nghiêm khắc, hết lòng truyền lại cho chúng tôi những bài học bổ ích. Với tôi, thầy cô như những người cha, người mẹ thứ hai dạy dỗ chúng tôi thành người. Những người bạn lại là những người đồng hành tuyệt vời, luôn sát cánh bên tôi trên con đường học tập. Tất cả là những người anh, người chị, người em thân thiết và gắn bó với nhau trong một đại gia đình rộng lớn. Mỗi khi buồn bã hay thất vọng, chỉ cần nghĩ đến ánh mắt trìu mến của thầy cô hay là những nụ cười của bạn bè tôi lại thấy lòng mình ấm áp hơn. Ngôi trường còn ghi dấu không thể nào phai trong tôi vì những ngày kỉ niệm tung bừng, rộn rã. Ngày khai trường, ngày hai mươi tháng mười một... những ngày tháng tuyệt vời ấy lần lượt trôi đi để lại trong tôi những nỗi tiếc. Chỉ còn hai tháng nữa là tôi sẽ phải rời xa mái trường này. Tôi sẽ lại học những ngôi trường mới, có những thầy cô bạn bè mới... liệu những tháng ngày đẹp đẽ kéo dài được bao lâu?

Thời gian trôi đi như những làn sóng đập dềnh ra khơi không trở lại. Nhưng có một thứ mãi mãi ở lại cùng tôi, đó chính là hình bóng mái trường Tiểu học mến yêu của tôi.

Loigiaihay.com